

5.Sınıf 3.Ünite (İLETİŞİM, ARAŞTIRMA VE İŞ BİRLİĞİ) İNTERNETTE ARAMA, BİLGİLERİ TARAMA

İnternet Nedir?

İnternet; dünyadaki tüm bilgisayarların bilgisayar ağları sayesinde birbirine bağlanması ile oluşana yapıya verilen isimdir. Dünyadaki en büyük bilgisayar ağıdır. İnterneti şu an dünyada çok fazla insan kullanmaktadır.

NOT: Türkiye'de internet ilk olarak 1993 yılında ODTÜ tarafından kullanılmıştır.

İnternet İle İlgili Kavramlar

www nedir?

İnternete bağlanmak için kullanılan bir protokoldür. Bunu bir parola gibi düşünebilirsiniz. Kısacası internete girmek için bizlerden bir parola isteniyor ve bu parola da www dur. Açılımı **World Wide Web** olan www nun Türkçe karşılığı ise; **geniş dünya ağı** anlamına gelmektedir.

http nedir?

1990 yılından beri dünya çapında ağ üzerinde kullanılan bir iletişim protokolüdür. HTTP'nin açılımı "**Hyper Text Transfer Protocol**" yani "Hiper Metin Transfer Protokolü"dür. HTTP protokolü ağ üzerinden web sayfalarının görüntülenmesini sağlayan protokoldür. **HTTP protokolü istemci (PC) ile sunucu (server) arasındaki alışveriş kurallarını belirler.** Port olarak ise 80 portunu kullanır. İstemci sunucuya bir istek gönderir. Bu istek Internet Explorer, Google Chrome veya Mozilla Firefox gibi web browser'lar aracılığıyla iletilir.

Dns Nedir?

DNS, verilen bir makina adının IP adresini çözerek makinaların internet üzerinde host isimleri ile haberleşmelerine olanak tanır.

E-Posta Nedir?

E-posta; elektronik posta olarak tanımlanabilir. İletmek istediğimiz mesajları internet üzerinden ulaştırabiliriz.

Web Tarayıcısı (Web Browser) Nedir?

Web tarayıcıları ya da diğer ismiyle web browserlar internete girmemizi sağlayan programlardır. Şu an için dünyada çok sayıda web tarayıcısı kullanılmaktadır. Bunlar içerisinde en çok kullanılanlar ise şu şekilde;

- Google Chrome
- Mozilla Firefox
- Yandex Browser
- Safari
- İnternet Explorer
- Opera gibi tarayıcılar dünyada en çok kullanılan tarayıcılar içerisinde kendilerine yer bulmaktadırlar.

İnternette Arama Yaparken Nelere Dikkat Edilmelidir?

İnternette arama yaparken doğru bir şekilde arama yaparak hem istediğimiz bilgilere kısa bir sürede ulaşırız hem de doğru bilgiye ulaşma şansımızı da arttırmış oluruz.

Arama yaparken dikkat edilmesi gerekenler?

- Basit aramalar yapın. Örneğin; en iyi bilişim testlerini hangi sitede çözebilirim şeklinde bir arama yapmak yerine **en iyi bilişim testleri** şeklinde daha kısa ve basit bir arama ile sonuca daha çabuk ulaşabilirsiniz.
- Aramalarınızı belirli bir web sitesi içerisinde yapabilirsiniz. Aradığınız kelimeleri, belli bir web sitesi içinde aranmasını istiyorsanız, arama yaptığınız kelimelerin başına 'site:' ifadesini koyun. Örneğin: bilisimciruh.com içerisindeki içerikleri aramak istiyorsanız arama motoruna **site: Bilişimci Ruh - bilişim testleri** yazarsanız, aradığınız kelimeleri sadece Bilişimci Ruh sitesi içerisinde aramış olursunuz. Bu şekilde istediğiniz sitedeki içeriklere daha çabuk ulaşabilirsiniz.
- İnternette arama yaparken, istediğiniz dosya türü ile de arama yapabilirsiniz. Bunun için, 3 harfli dosya kısaltmasını aradığınız kelime ile birlikte (PDF, PPT veya XLS) yazarak arama yapabilirsiniz. Örneğin; arama motorlarına bilişim testleri PDF şeklinde yazarsanız sizlere arama motorları pdf şeklinde hazırlanan bilişim testlerini gösterecektir.
- Arama yaparken az kelime ile arama yapmaya çalışın. Örneğin; bilişim teknolojileri ve yazılım dersi test soruları yerine bilişim testleri diye kısa bir arama yapabilirsiniz. Aslında bu madde ilk maddeyle benzer diyebilirim.
- Kısaltma kullanmamaya çalışın. Örneğin arama motorları içerisinde telefon modelleri ile ilgili bir arama yaparsanız; bu aramayı tel modelleri şeklinde yaparsanız karşınıza doğru sonuçlar çıkmayabilir.
- Arama yaparken, yazım hataları arama motorları tarafından düzeltilir. Bu yüzden, kelimeyi kısaltma kullanmadan tam olarak yazın. Bir kelimeyi yanlış dahi yazarsanız, arama motorlarının yazım denetleyicisi o kelimeyi otomatik olarak en sık kullanılan yazıma dönüştürür.
- Arama motorlarında sadece istediğiniz kelimelerde arama yapmak için tırnak işareti kullanabilirsiniz.

En Çok Kullanılan Arama Motorları

Dünyada en çok kullanılan arama motorları şu şekildedir.

- Google
 - Bing
 - Yandex
 - Yahoo
 - Yaani (Türkiye'de kullanılmaktadır, Turkcell tarafından geliştirilmiştir.)
- gibi arama motorları çok fazla kullanılmaktadır.

Alan Uzantıları ve Ülke Uzantıları

HANGİ ALAN UZANTILARINI
KİMLER KULLANIR ?

- .com**: Özel şirketler
- .net**: İnternet hizmeti sağlayan firmalar
- .org**: Kâr amacı olmayan vakıf veya dernek gibi kuruluşlar
- .gov**: Devlet kurumları
- .edu**: Üniversiteler
- .info**: Bilgi içerikli siteler
- .meb.k12.tr**: İlkokul, ortaokul ve liseler

İNTERNETTE ÜLKELERİN
KULLANDIĞI ALAN
KODLARI:

.au	AVUSTRALYA
.be	BELÇİKA
.br	BREZİLYA
.ca	KANADA
.ch	İSVİÇRE
.cn	ÇİN
.fr	FRANSA
.in	HİNDİSTAN
.jp	JAPONYA
.mx	MEKSİKA
.nz	YENİ ZELANDA
.uk	BİRLEŞİK KRALLIK
.tr	TÜRKİYE

İnternet İle İlgili Bilinmesi Gereken Diğer Kavramlar

- **Profil Nedir:** Sosyal medya sitelerinde kendimiz ile ilgili oluşturduğumuz sayfalara verilen addır.
- **Virüs:** Bir bilgisayardan diğer bilgisayara yayılabilen ve bilgisayarlara zarar veren yazılımlara verilen isimdir.
- **Çevrimiçi/Online:** İnternette bir sitenin aktif olarak çalışması ya da kişilerin internette ulaşılabilir olmasına denir.
- E-posta adresi yazarken isimden sonra kullanılan karakter @ karakteridir.
- Web sitelerinin internetteki adıdır. Kısaca **URL** olarak bilinir. URL demek Uniform Resource Location Türkçe olarak Düzgün Kaynak Bulucu Anlamına gelir.
- İnternette gezerken aniden açılan genelde reklam olarak gösterilen pencerelere **pop-up** denir.
- İnternette istediğimiz dışında bizlere gelen iletilere **spam** ismi verilmektedir.

5.Sınıf 3.Ünite (İLETİŞİM, ARAŞTIRMA VE İŞ BİRLİĞİ) ARAŞTIRMA - KAYNAK DOĞRULAMA

EBA Nedir?

Eğitim Bilişim Ağı, Milli Eğitim Bakanlığı tarafından oluşturulan eğitim platformudur.

EBA'da Neler Yapılır?

- Eğitici videolar izlemek için,
- Araştırma yapmak için,
- Ders kitaplarına İnternet ortamında erişmek için,
- Ulusal ve yerel dergileri okumak için,
- Güncel ve eğitici kitapları okumak için,
- Ulusal yarışmalara katılmak için,
- Ders tekrarları ve konu çalışması için,
- Deneme, alıştıırma test soruları çözmek için,
- Ödevleri yapmak için,
- Eğitici oyunlar oynamak için,
- Canlı Derslere katılmak için,
- Öğretmenlerin gönderdiği çalışmaları yapmak için,
- Önemli günleri ve sınav tarihlerini görmek için kullanılır.

EBA üzerinden birçok işlemi kolay bir şekilde gerçekleştirme şansımız bulunuyor. Mutlaka EBA'yı aktif olarak kullanmaya çalışmanız sizler için kesinlikle faydalı olacaktır.

Web Siteler Nasıl Değerlendirilmeli?

1) Girmiş olduğumuz web sitesini en altında olabilir ya da herhangi bir sayfasında olabilir kime ait olduğu yazıyor olmalı. Bu şekilde o web sitesinin kime ait olduğunu kolay bir şekilde anlayabilir ve kendimizi daha güvende hissedebiliriz.

2) Oluşturulan içeriklerin hangi yazarlar tarafından oluşturulduğu belli olmalıdır. İçeriklerin yazarları açıkça yazıyorsa o site için daha güvenli diyebiliriz.

3) Aynı şekilde yazılan içeriklerin hangi tarihlerde yazıldığı belli olmalıdır. Bu şekilde verilen bilginiz güncel olup olmadığını anlayabiliriz. Eski tarihli yazılan içeriklerde yer alan bilgiler yanlış olabileceği için o tarz sitelerden uzak durmakta fayda olacaktır.

4) Web sitesinde gördüğünüz tüm bağlantıların çalışıyor olması gerekir.

5) İçeriklerde kullanılan resimler, videoların gerçek olup olmadığını mantık çerçevesi içerisinde değerlendirmeli ve buna göre yorumlar yapmalıyız.

BİR WEB SİTESİNDEKİ İÇERİKLERİN GÜVENLİ OLUP OLMADIĞINI ANLAMAK ÇOK KOLAY!

GÜVENLİK KONTROL TESTİ

EVET **HAYIR**

Sitenin adresindeki alan uzantısı ile içeriği uyumlu mu? (Alan Uzantısı: '.org', '.edu', '.info', vb...)	☒	☐
Yazılarda dilbilgisi, yazım ve cümle yapıları doğru biçimde kullanılıyor mu?	☒	☐
İçeriği kimin yazdığı açık mı?	☒	☐
İçeriğin ne zaman oluşturulduğunu gösteren bir tarih var mı?	☒	☐
Eğer varsa, fotoğraflar gerçek mi?	☒	☐
Sitedeki bütün bağlantılar çalışıyor mu?	☒	☐
Ulaşabileceğin bir iletişim bilgisi var mı? (İletişim bölümlerini kontrol edin.)	☒	☐
Web sitesi bildiğin bir şirkete, kuruluşa veya kişiye mi ait? (Değilse "Hakkımızda" bölümüne göz atın.)	☒	☐
Web sitesi kişisel bilgilerini istiyor mu?	☐	☒
Sitede bedava hediyeler, ücretsiz indirebileceğin dosyalar ya da kazanacağını söyleyen yanışmalar var mı? (Varsa, yarışma kurallarını dikkatlice oku ve yarışmanın gerçek olup olmadığından emin ol.)	☐	☒

HER ZAMAN BİR DEDEKTİF GİBİ DAVRAN VE ŞÜPHECİ OL.
Bulduğun bilgiyi kullanmadan önce 3 farklı siteden doğrulamayı unutma.

5.Sınıf 3.Ünite (İLETİŞİM, ARAŞTIRMA VE İŞ BİRLİĞİ) İLETİŞİM TEKNOLOJİLERİ VE İŞ BİRLİĞİ

İletişim: Kişiler arasında, duygu, düşünce, bilgi, haber alışverişi, duygu, düşünce, bilgi ve haberlerin, akla gelebilecek her türlü biçim ve yolla kişiden kişiye karşılıklı olarak aktarılmasıdır.

İLETİŞİM ARAÇLARI 3'E AYRILIR.

1. Yazılı İletişim
2. Sesli İletişim
3. Görüntülü İletişim

5.Sınıf 4.Ünite (ÜRÜN OLUŞTURMA) GÖRSEL İŞLEME PROGRAMLARI

Fotoğraf: Dijital olan veya dijital olmayan makinelerle çektiğimiz görüntülere fotoğraf denir.

Çizim: Fırça, kalem, boya veya bilgisayar ile yapılan çizimlere resim ya da çizim denir.

Görsel: Fotoğraf, resim ve çizimlere ise genel olarak görsel denir.

Bitmap: Bitmap resimler piksel adı verilen noktalardan oluşmaktadır. Bu nedenden dolayı bitmap resimler büyütüldüklerinde bozulma yaşanır.

Vektör: Kare, üçgen, dikdörtgen gibi eğri ve çizgileri kullanarak ortaya çıkarılan resimlerdir. Bu tür çizimler, resim büyütüldüğünde herhangi bir bozulmaya uğramazlar.

Dijital Resim Formatları: Günümüzde teknoloji ilerledikçe; görselin kalitesi, boyutu gibi etkenlere bağlı olarak çeşitli dijital resim formatları oluşmuştur. BMP, JPG, PSD, TIFF, PNG, GIF

MICROSOFT PAINT

Windows İşletim Sistemi ile birlikte gelen, içerisinde görsel işleme için gerekli bir sürü alternatif seçeneklerin olduğu bir yazılımdır.

Pros (Blue smiley face):

- Windows işletim sistemi kurulu olan her bilgisayarda bulunur.
- İnternet bağlantısına ihtiyaç duymadan çalışır.
- Farklı fırçalar ve tonlama seçenekleri vardır.
- Çiziminizi kaydedebileceğiniz çok fazla resim formatı seçeneği bulunur.

Cons (Red sad face):

- Çizim araçları / şekilleri sınırlıdır.
- Açık kaynak kodlu sistemlerde doğrudan çalışmaz.

GOOGLE ÇİZİMLER

Google Çizimler Nedir? Google Çizimler” uygulamasıyla çevrimiçi olarak çizim oluşturabilir, çizimleri düzenleyebilir ve arkadaşlarınızla paylaşabilirsiniz.

Pros (Green smiley face):

- Çizilen resmi başkalarıyla kolayca paylaşabilirsiniz.
- Arkadaşlarınızla aynı resim üzerinde aynı anda farklı bilgisayarlardan çalışabilirsiniz.
- İnterneti olan tüm bilgisayarlardan oluşturduğunuz çizime erişebilirsiniz.
- Dosyalar otomatik olarak Bulut sistemine kaydedilir, bu sayede de daima güvendedir.
- Bu program için Google Drive hesabı kullanılır, kullanıcı adı ve parolanız ile giriş yapılacağından dosyalarınız şifreli ve güvende olacaktır.

Cons (Blue sad face):

- Dosyalarınıza erişmek için internet bağlantınızın olması gerekir.
- Çiziminizi kaydedebileceğiniz çok fazla resim formatı seçeneği yoktur.

5.Sınıf 4.Ünite (ÜRÜN OLUŞTURMA) KELİMELERİ NASIL İŞLERİM?

Doküman oluşturma, depolama, görüntüleme, metinleri düzenleme, yazıcıdan çıktı alma gibi birçok imkânı sunan yazılımlardır.

Kelime İşlemci Programlarla Yapabileceklerimiz:

1. Yazılara çeşitli yazı tipleri uygulanabilir.
2. Farklı türde sayfa görünümüleri oluşturulabilir.
3. Yazılan metinler içerisinde hatalı kelimeler veya cümleler kolaylıkla düzenlenebilir, silinebilir, çoğaltılabilir.
4. Poster, afiş, davetiye, kitap, tez, gazete, dergi, broşür ve makale yazımına uygundur.
5. Not alma, Telefon numarası veya adres kaydetme, mektup yazma, dilekçe yazma gibi farklı amaçlar için kullanılabilir.
6. Tablo, grafik ve çizimler yapılabilir.
7. Basit web sayfaları oluşturulabilir.

GOOGLE DÖKÜMANLAR

Google Dokümanları kullanarak:

1. Bilgisayar, tablet ve cep telefonları üzerinden çalışabilir,
2. Çeşitli dokümanlar oluşturabilir,
3. Başka kullanıcılarla birlikte ortaklaşa çalışabilir,
4. Diğer birçok kelime işlemci programında hazırlanan dosyaları düzenleyebilir,
5. Bunların hepsini ücretsiz bir şekilde yapabilirsiniz.

5.Sınıf 4.Ünite (ÜRÜN OLUŞTURMA) SUNUM YAPIYORUM

Projelerinizi, ürünlerinizi, ödevlerinizi veya anlatmak istediğiniz birçok şeyi resim, grafik, metin, ses ve görüntü gibi çoklu ortam içeriklerini kullanarak sunma programlarıdır.

Google Slaytlar: Google slaytlar, Google dokümanlar içinde yer alır ve ücretsiz olarak kullanılabilir. Google dokümanlar içinde yer alır ve ücretsiz olarak kullanılabilir. Google dokümanlar içinde yer alır ve ücretsiz olarak kullanılabilir. Google dokümanlar içinde yer alır ve ücretsiz olarak kullanılabilir. Google dokümanlar içinde yer alır ve ücretsiz olarak kullanılabilir.

Google Slaytları Kullanarak:

- a) Bilgisayar, tablet ve cep telefonları üzerinden çalışabilir,
- b) Çeşitli sunumlar oluşturabilir,
- c) Başka kullanıcılarla birlikte ortaklaşa çalışabilir,
- d) Diğer birçok sunu programında hazırlanan dosyaları düzenleyebilir,
- e) Bunların hepsini ücretsiz bir şekilde yapabilirsiniz.

1) **LibreOffice:** LibreOffice ücretsiz (açık kaynak kodlu) bir uygulamadır. İnternet bağlantısı olmadan da çalışılabilir.

2) **Prezi:** Prezi aslında bir İnternet sitesidir. www.prezi.com adresinden ulaşılabilir. Prezi hareketli ve farklı sunumlar hazırlamaya olanak verir.

3) **PowerPoint:** Microsoft tarafından geliştirilen sunu programıdır. İnternet bağlantısı gerektirmez. PowerPoint ile hazırlanan dosyalar .ppt uzantısı ile kaydedilir.

4) **OpenOffice:** Tıpkı LibreOffice gibi açık kaynak kodlu bir programdır.

5) **EBA Sunum Programı:** EBA Sunum uygulaması, kolay ve dinamik bir şekilde online sunumlar hazırlamanızı sağlayan bir uygulamadır. EBA bulut depolama alanınıza kaydedip sunumlarınıza her yerden ulaşabilirsiniz.

